Karanlık Dörtlü Kişilik Özelliklerinin Benlik Saygısı ile İlişkisi: Duygusal Öz Farkındalığın Aracı Rolü

Şimal KARAMAN
Haliç Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Klinik Psikoloji
simalkaraman@gmail.com
https://orcid.org/0009-0008-8416-1763

Behmen ÇELİKBAŞ
Haliç Üniversitesi, Klinik Psikoloji
behmen.celikbas@gmail.com
https://orcid.org/0000-0003-3427-2015

ÖZET

Mevcut araştırmanın temel amacı Makyavelyanizm, narsisizm, psikopati ve sadizmden oluşan Karanlık Dörtlü kişilik özellikleri ile bireylerin benlik saygısı düzeyleri arasındaki bağlantıda duygusal öz farkındalığın aracı rolünü değerlendirmektir. Belirtilen hedef çerçevesinde, yaş aralığı 18-65 (ort. = 31.28 ± 12.146 yıl) olan 264 kadın ve 195 erkek katılımcıdan oluşan toplam 459 kişilik bir örneklem grubuyla çalışılmıştır. Araştırma kapsamında ihtiyaç duyulan veriler; Sosyo-Demografik Bilgi Formu, Karanlık Dörtlü (K4) Ölçeği, Duygusal Öz Farkındalık Ölçeği ve Coopersmith Benlik Saygısı Ölçeği aracılığıyla elde edilmiştir. Verilerin istatistiksel değerlendirme sürecinde betimsel istatistikler ve frekans dağılımlarının yanı sıra değişkenler arası yönü ve şiddeti belirlemek için Pearson korelasyon tekniği kullanılmıştır. Buna ek olarak, kurgulanan basit aracılık modellerinin sınanması aşamasında SPSS PROCESS Macro uzantısı üzerinden regresyon analizlerinden yararlanılmıştır. Çalışma bulgularına göre kurulan modeller sırasıyla incelenmiştir. Makyavelyanizm modelinde, Makyavelyanizmin benlik saygısını ve duygusal öz farkındalığı negatif yönde anlamlı olarak yordadığı saptanmıştır. Aynı zamanda Makyavelyanizmin benlik saygısı üzerinde anlamlı bir toplam, doğrudan ve duygusal öz farkındalık üzerinden dolaylı etkiye sahip olduğu bulunmuştur. Narsisizm modelinde, narsisizmin benlik saygısını ve duygusal öz farkındalığı pozitif yönde yordadığı görülmüştür. Buna ek olarak narsisizmin benlik saygısı üzerinde anlamlı bir toplam, doğrudan ve dolaylı etkisi olduğu belirlenmiştir. Psikopati modelinde, psikopatinin duygusal öz farkındalığı negatif yönde yordadığı tespit edilmiştir. Psikopatinin benlik saygısı üzerinde anlamlı bir doğrudan etkisi saptanmamış, ancak duygusal öz farkındalık üzerinden benlik saygısını etkileyen anlamlı bir dolaylı etkisi olduğu bulunmuştur. Son olarak sadizm modelinde, sadizmin benlik

Makalenin Geliş Tarihi: 02/09/2026 - Makale Kabul Tarihi: 01/10/2026
Sorumlu Yazar: Şimal Karaman
DOİ:10.17932/IAU.ASD.2015.007/asd_v012i3004

saygısını ve duygusal öz farkındalığı negatif yönde anlamlı olarak yordadığı görülmüştür. Sadizmin de benlik saygısı üzerinde anlamlı bir toplam, doğrudan ve dolaylı etkiye sahip olduğu tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen veriler güncel literatür ışığında yorumlanmış ve önceki çalışma sonuçlarıyla mukayese edilerek değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *karanlık dörtlü, benlik saygısı, duygusal öz farkındalık, aracılık etkisi, kişilik özellikleri.*

The Relationship Between Dark Tetrad Personality Traits And Self-Esteem: The Mediating Role Of Emotional Self-Awareness

ABSTRACT

The primary objective of the current study is to evaluate the mediating role of emotional self-awareness in the relationship between the Dark Tetrad personality traits—comprising Machiavellianism, narcissism, psychopathy, and sadism—and individuals' self-esteem levels. Within the framework of this objective, a total sample of 459 participants, consisting of 264 females and 195 males aged between 18 and 65 (mean = 31.28 ± 12.146 years), was included in the study. The data required for the research were collected utilizing a Socio-Demographic Information Form, the Dark Tetrad (SD4) Scale, the Emotional Self-Awareness Scale, and the Coopersmith Self-Esteem Inventory. In the statistical evaluation process of the data, the Pearson correlation technique was employed to determine the direction and strength of the relationships among the variables, in addition to descriptive statistics and frequency distributions. Furthermore, regression analyses via the SPSS PROCESS Macro extension were utilized during the testing phase of the constructed simple mediation models. The models established based on the study findings were examined respectively. In the Machiavellianism model, it was found that Machiavellianism significantly and negatively predicted self-esteem and emotional self-awareness. Concurrently, Machiavellianism was found to have a significant total, direct, and indirect effect on self-esteem through emotional self-awareness. In the narcissism model, it was observed that narcissism positively predicted self-esteem and emotional self-awareness. Additionally, it was determined that narcissism had a significant total, direct, and indirect effect on self-esteem. In the psychopathy model, it was determined that psychopathy negatively predicted emotional self-awareness. No significant direct effect of psychopathy on self-esteem was detected; however, it was found to have a significant indirect effect on self-esteem through emotional self-awareness. Finally, in the sadism model, it was observed that sadism significantly and negatively predicted self-esteem and emotional self-awareness. It was also determined that sadism had a significant total, direct, and indirect effect on self-esteem. The data obtained as a result of the research were interpreted in light

of the current literature and evaluated by comparing them with the findings of previous studies.

Keywords: *dark tetrad, self-esteem, emotional self-awareness, mediation effect, personality traits.glyceridemia, acute pancreatitis, pregnancy, plasmapheresis, intensive care.*

GİRİŞ

Karanlık dörtlü (Narsisizm, Makyavelyanizm, Psikopati ve Sadizm), modern kişilik psikolojisinde bireylerin sosyal ilişkilerde manipülatif, duyarsız ya da saldırgan eğilimlerini açıklamak amacıyla ele alınan bir kişilik kümesidir (Aytaç, 2022; Blötner ve Beisemann, 2022; Paulhus ve ark., 2021; Zeigler-Hill ve Marcus, 2016). Alan yazında karanlık üçlü üzerine çok sayıda çalışma bulunmakla birlikte sadizmin eklenmesiyle oluşan Karanlık Dörtlü yapısı, bireylerin sosyal-ahlaki davranış örüntülerini daha bütüncül açıklamaktadır (Paulhus, 2024). Psikopati, yüzeysel çekicilik, duygusal derinlik eksikliği, vicdan yoksunluğu ve kalıcı antisosyal davranışlarla karakterize bir kişilik örüntüsü olarak tanımlanmaktadır (Cleckley, 1941). Psikopati yalnızca suçlulara özgü bir kişilik örüntüsü olmamakla birlikte çekicilik ve manipülasyon gibi kişilik düzeyindeki özellikler üzerinden de ele alınan bir olgudur (Berg ve ark., 2013). Makyavelyanizm, insanları kendi çıkarı için yönlendiren, soğukkanlı ve pragmatik kişilik eğilimi olarak tanımlanıp, bunun yanı sıra duygusal süreçlerden uzak, düşük empati ve manipülatif eğilimlerle karakterize edilmektedir (Paulhus ve Williams, 2002). Narsisizm daha çok kendilik algısı, öz değer ve sosyal onay arayışıyla ilişkilidir (Zeigler-Hill ve ark., 2010). Patolojik olmayan narsisizm büyüklenmecilik, bencillik, kendini yüceltme, eşsiz olma inancı, hak sahipliği ve başkalarının ihtiyaçlarına karşı duyarsızlık gibi niteliklerle tanımlanmaktadır (Blötner ve ark., 2022; Christie ve Geis, 1970; Visser ve Campbell, 2018). Sadizm ise başkalarına acı verme ya da incitme motivasyonuyla karakterize bir kişilik özelliği olup bu dörtlünün duygu düzenleme süreçleriyle ilişkisini daha karmaşık hale getirmektedir (Mededovic ve Petrovic, 2015). Sadizm başkalarına acı çektirerek, cinsel veya duygusal haz alma eğilimi olarak tanımlanmaktayken, zamanla bu tanımlama başkalarına fiziksel veya psikolojik acı verme eyleminden haz duyma eğilimi olarak değişmiştir (Buckels ve ark., 2013). Bu farklılıklar, karanlık dörtlü bileşenlerinin psikolojik değişkenlerle neden farklı yönlerde ilişkili olduğunu açıklamaya yardımcı olmaktadır (Bonfa-Araujo ve ark., 2022; Erickson ve Sagarin, 2021; Kraft ve Ebing, 1886; Mededovic ve Petrovic, 2015; Paulhus, Gupta ve Jones, 2021).

Benlik saygısı ile narsisizm arasındaki doğrudan ve pozitif olan ilişki birçok çalışmada tekrarlanan bir bulguyken, benlik saygısının makyavelyanizm, psikopati ve sadizm ile olan ilişkileri değişiklik göstermektedir (Paulhus ve

Williams, 2002; Miller ve ark., 2017; Muris ve ark., 2017). Psikopati ve Makyavelyanizmin benlik saygısı ile aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmazken, narsisizmin benlik saygısıyla pozitif yönde ilişkili olduğu bulunmuştur (Stenason, 2014). Sadizm ile ilgili alanyazın daha sınırlı olsa da sadizm saldırganlık ve düşük öz düzenleme ile ilişkili olmaktadır (Buchols ve ark., 2013). Bu nedenle sadizmin benlik saygısı ile bağlantısının farklı mekanizmalar üzerinden gerçekleştiği düşünülmektedir (Ploufe ve ark., 2017). Bu karmaşık örüntü, karanlık dörtlünün tekil bir yapı olarak değil, farklı dinamiklere sahip alt bileşenler olarak incelenmesinin gerekliliğini ortaya koymaktadır (Bekiroğlu ve ark., 2025).

Benlik saygısı, bireyin kendisine ilişkin değerlendirmeleri, öz değer algısı ve kişisel yeterlik hisleriyle ilgili temel bir psikolojik değişkendir (Kernis ve Goldman, 2013; Rosenberg, 1965). Benlik saygısı hem ruh sağlığı hem de sosyal işlevsellik açısından kritik bir belirleyici olarak kabul edilmektedir (Çelikbaş ve ark., 2019). Yüksek benlik saygısı genellikle daha uyumlu, daha az saldırgan ve daha iyi duygusal düzenleme stratejiler gibi değişkenlerle ilişkilendirilirken, düşük benlik saygısı savunmacı tutumlar, kırılgan kendilik algısı ve sosyal tehditlere karşı aşırı duyarlılıkla ilişkili bulunmuştur (Kernis, 2003). Karanlık kişilik özelliklerinin benlik saygısıyla farklı yönlerde ilişkili olduğu bilinmektedir (Moshagen ve ark., 2018). Benlik değeri, bu kişilik örüntülerinin oluşumunda hem bir savunma mekanizması olarak hem de güçlendirici bir unsur olarak rol oynamaktadır (Baumeister ve ark., 1996). Bu nedenle benlik saygısı, karanlık dörtlü kişilik özelliklerinin diğer psikolojik yapılarla ilişkilerinin anlaşılmasında merkezi bir değişken olmaktadır (Erzi, 2020).

Duygusal öz farkındalık (emotional self-awareness), bireyin kendi duygularını anlama, tanıma ve bu minvaldeki duygusal deneyimlerin davranışları nasıl etkilediğini doğru şekilde kavrama kapasitesini içermektedir (Lane ve Schwartz, 1987). Duygusal öz farkındalık, duygusal zekayı meydana getiren ana yapı taşlarından biri olarak kabul edilmekte ve etkili duygu düzenleme ile psikolojik iyi oluş açısından kritik bir rol oynamaktadır (Mayer ve Salovey, 1997; Goleman, 1995; Peña-Sarrionandia ve ark., 2015). Makyavelyanizm ve psikopati düzeyi yükseldikçe duygu düzenleme becerisi azalmaktadır (Garofalo ve ark., 2018; Velotti ve ark., 2017). Buna karşın narsisizmin ise duygusal zekayla anlamlı bir ilişki göstermediği belirtilmektedir (Sokic, 2022). Duygusal becerilerin bu etkisi duygusal öz farkındalığın karanlık dörtlü ile diğer psikolojik değişkenlerle ilişkilerinde aracı bir role sahip olabileceğini düşündürmektedir (Brackett ve ark., 2011; Jonason ve Krause, 2013). Yapılan çalışmalarda da duygusal öz farkındalığın hem duygu düzenleme kapasitesini artırdığı hem de bireyin içsel deneyimlerine yönelik içgörü geliştirmesine yardımcı olduğu vurgulanmaktadır (Barrett ve ark., 2001). Dolayısıyla duygusal öz farkındalık düzeyi, karanlık

dörtlü ile benlik saygısı arasındaki ilişkide önemli bir psikolojik mekanizma olarak değerlendirilmektedir (Tatar ve ark., 2024).

Karanlık dörtlü kişilik özellikleri (Narsisizm, Makyavelyanizm, Psikopati ve Sadizm) ile benlik saygısı arasındaki ilişkinin yönü ve gücü ile ilgili farklı yönde bulgular bulunmaktadır (Book ve ark., 2015; Buckels ve ark., 2014). Psikopati ve makyavelyanizm ile benlik saygısı arasında ilişki bulunmamasına rağmen narsisizm ile benlik saygısı arasında pozitif yönlü ilişki bulunmaktadır (Stenason, 2014). Duygusal öz farkındalık ve karanlık kişilik özellikleri arasındaki ilişkilerde duygu düzenleme becerileri rol oynamaktadır (Ciarrochi ve ark., 2001). Makyavelyanizm ve psikopati duygu düzenleme ile negatif yönde ilişkiliyken narsisizm ilişkisiz bulunmuştur (Sokic, 2022). Duygusal öz farkındalık ve benlik saygısı psikolojik dayanıklılığın ve psikolojik iyi oluşun artmasıyla eş zamanlı olarak artmaktadır (Mertens ve ark., 2022). Bu bulgulardan hareketle karanlık kişilik özellikleri, benlik saygısı ile ilişkilendirilmekte ve bu ilişkide başka değişkenlerin rol oynadığı ifade edilmektedir (Sleep ve ark., 2021). Bunların yanı sıra karanlık dörtlü kişilik özelliklerinin alanyazında görece yeni bir kavram olması ve bu alandaki sınırlı sayıda çalışma dikkate alındığında, özellikle narsisizmin diğer karanlık kişilik özelliklerine kıyasla benlik saygısı, iyi oluş ve çeşitli psikolojik değişkenlerle ilişkilerinde birbirinden farklı sonuçlar görülmektedir (Skobkareva, 2020).

İlgili çalışmalar genellikle karanlık üçlü kişilik özellikleri üzerinden yapılmıştır (Paulhus ve Williams, 2002; Muris ve ark., 2017). Karanlık dörtlü nispeten daha yeni bir modeldir ve bu yapıların psikolojik değişkenlerle ilişkilerine yönelik çalışmalar, her birinin diğerlerinden farklı sonuçları olduğunu ortaya koymaktadır (Buckels ve ark., 2014; Book ve ark., 2015; Moshagen ve ark., 2018). Narsisizm, diğer karanlık kişilik özelliklerinden farklı olarak benlik saygısı, iyi oluş, duygusal süreçler ve kişilerarası işlevsellik gibi psikolojik değişkenlerle pozitif yönlü ilişkiler göstermektedir (Miller ve ark., 2017; Sedikides ve ark., 2004). Buna karşılık, Makyavelyanizm, psikopati, sadizm, olumsuz duygulanım ve kişilerarası zorluklarla ilişkilendirilirken iyi oluşla da negatif yönlü ilişkiler ortaya koymaktadırlar (Belwal ve Khanam, 2023). Bu nedenle, karanlık dörtlü kişilik özelliklerinin benlik saygısını ne şekilde ve hangi mekanizmalar aracılığıyla etkilediğini anlamak önem taşımaktadır. Bu bağlamda duygusal öz farkındalığın, kişinin kendi duygusal süreçlerini anlama ve yönetme becerisi vasıtasıyla, karanlık kişilik eğilimleri ile öz değeri arasındaki etkileşimde aracı görevi üstlenebileceği değerlendirilmektedir. Buradan hareketle bu araştırmanın amacını karanlık dörtlü yapıları ile benlik saygısı arasındaki bağlantıları ortaya koymak ve bağlantılarda duygusal öz farkındalığın aracılık etkisini incelemek oluşturmaktadır.

YÖNTEM

Katılımcılar

Bu çalışmaya, 195'i (%42.5) erkek, 264'ü (%57.5) kadın olmak üzere 18-65 yaş arasında (ort. = 31.28 ± 12.146 yıl) yer alan 459 kişi katılım sağlamıştır. Katılımcıların, 302'si (%65.8) bekar, 139'u (%30.3) evli, 13'ü (%2.8) boşanmış ve 5'i (%1.1) duldur. Katılımcıların eğitim düzeyi incelendiğinde, 34'ü (%7.4) ilkokul-ortaokul, 82'si (%17.9) lise, 47'si (%10.2) önlisans, 235'i (%51.2) lisans, 48'i (%10.5) yüksek lisans, 13'ü (%2.8) doktora düzeyinde eğitim aldıkları görülmektedir. Ayrıca katılımcıların gelir durumlarını 43'ü (%9.4) kötü, 321'i (%69.9) orta, 95'i (%20.7) iyi olarak değerlendirmiştir.

Tablo 1. Araştırmaya katılan bireylerin sosyo-demografik değişkenlere göre dağılımı

Demografik Değişkenler	Gruplar	n	%
Cinsiyet	Kadın	264	57.5
	Erkek	195	42.5
	Toplam	459	100.0
Medeni Durum	Bekar	302	65.8
	Evli	139	30.3
	Boşanmış	13	2.8
	Dul	5	1.1
	Toplam	459	100.0
Eğitim Durumu	İlkokul - Ortaokul	34	7.4
	Lise	82	17.9
	Önlisans	47	10.2
	Lisans	235	51.2
	Yüksek Lisans	48	10.5
	Doktora	13	2.8
	Toplam	459	100.0
Gelir Durumu	Kötü	43	9.4
	Orta	321	69.9
	İyi	95	20.7
	Toplam	459	100.0

Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada veri toplama amacıyla sosyo-demografik bilgi formu, Coopersmith Benlik Saygısı Ölçeği, Duygusal Öz Farkındalık Ölçeği ve Karanlık Dörtlü (K4) Ölçeği kullanılmıştır. Sosyo-demografik bilgi formunda yaş, cinsiyet, eğitim geçmişi, medeni hal ve gelir düzeyine ilişkin sorular yer almaktadır.

Bireylerin öz değer algılarını ölçmek amacıyla, Coopersmith (1976) tarafından literatüre kazandırılan ve Türkçe uyarlama çalışması Özoğul (1988) tarafından gerçekleştirilen Coopersmith Benlik Saygısı Ölçeği kullanılmıştır. 25 Maddeden meydana gelen ölçme aracı, 'evet' ve 'hayır' olmak üzere iki seçenekli bir yanıt yapısına sahiptir. Ölçeğin değerlendirilmesi aşamasında; 4, 5, 8, 10, 14, 19, 20 ve 24. maddelere verilen 'evet' yanıtları 4, 'hayır' yanıtları ise 0 puan üzerinden hesaplanmaktadır. Geriye kalan diğer ifadelerde ise bu puanlama tersine çevrilerek 'evet' için 0, 'hayır' için 4 puan verilmektedir. Yapılan hesaplamalar sonucunda ölçme aracından elde edilebilecek toplam puan 0 ile 100 aralığında değişmekte olup, puanın artması kişinin benlik saygısı düzeyinin de yüksek olduğuna işaret etmektedir. Yapılan Türkçe uyarlama çalışmasında, ölçeğe ait Cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlik katsayısı .81 olarak raporlanmıştır (Özoğul, 1988).

Araştırmada kullanılan Duygusal Öz Farkındalık Ölçeği, 5'li Likert cevaplama seçeğiyle yanıtlanan toplam 33 maddeden meydana gelmektedir. Söz konusu ölçme aracı, tanıma, isimlendirme, iletişim, bağlamsallaştırma ve karar verme olmak üzere beş boyutu değerlendirmektedir. Ölçeğin puanlanması aşamasında 1, 4, 8, 10, 14, 16, 17, 22, 25, 29 ve 31 numaralı maddeler ters çevrilerek hesaplanmaktadır. Ölçekten alınan yüksek puanlar bireyin ilgili alt boyutta değerlendirilen beceri veya özelliğinin yüksekliğine işaret etmektedir. Tatar ve arkadaşları (2017) tarafından yürütülen güvenirlik çalışmalarında, ölçeğin bütününe ait Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı .87 olarak raporlanmıştır.

Bireylerin karanlık kişilik özelliklerini değerlendirmek amacıyla kullanılan Karanlık Dörtlü (K4) Ölçeği, 5'li Likert cevaplama seçeneğiyle hazırlanmış 40 ifadeden meydana gelmektedir. Söz konusu ölçme aracı, narsisizm, makyavelyanizm, psikopati ve sadizm olmak üzere dört farklı alt boyuttan oluşmakta ve her bir boyut 10 maddeyle değerlendirilmektedir. Ölçekte ters yönlü puanlanan madde bulunmamaktadır. Her bir alt boyuttan elde edilebilecek puan aralığı 10 ile 50 arasında değişmekte olup, puanın yüksek oluşu o boyuta ait kişilik eğiliminin baskınlığına işaret etmektedir. Bekiroğlu ve arkadaşları (2025) tarafından yapılan çalışmada, alt boyutlara ait iç tutarlılık güvenirlik katsayıları .77 ile .91 arasında rapor edilmiştir.

Uygulama

Araştırmanın veri toplama sürecine başlanmadan önce, Haliç Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu tarafından 25.02.2026 tarihli toplantıda onaylanmış olan etik kurul onayı alınmıştır.

Veriler, Google Forms aracılığıyla çevrim içi olarak toplanmıştır. Veri toplama sürecinde katılımcılara, araştırma formuna erişim sağlamadan önce "Bilgilendirilmiş Gönüllü Onam Formu" sunulmuştur. Bilgilendirmenin

ardından araştırmaya katılmayı kabul eden katılımcıların formlara ulaşması sağlanmıştır. Formun tamamlan süresi bir katılımcı için yaklaşık 10-15 dakika olarak belirlenmiştir.

Verilerin Analizi

Çalışma grubunun sosyo-demografik yapısını tanımlamak için kategorik verilere yönelik frekans ve yüzde hesaplamaları gerçekleştirilmiştir. Veri toplama araçlarından elde edilen puanlara ait değişim ölçüleri ise betimsel analiz teknikleriyle raporlanmıştır. Ölçek puanlarının normal dağılım özellikleri çarpıklık ve basıklık katsayıları üzerinden kontrol edilirken, ölçme araçlarının güvenirliği Cronbach alfa iç tutarlılık değerleri ile test edilmiştir. Araştırma değişkenleri arasındaki bağlantıların yönünü ve şiddetini saptamak adına Pearson korelasyon katsayısı kullanılmıştır. Karanlık dörtlüyü oluşturan her bir alt boyutun benlik saygısı üzerindeki etkisinde duygusal öz farkındalığın aracı işlevini test etmek üzere, Hayes'in SPSS PROCESS Macro uygulamasından (Model 4: basit aracılık modeli) faydalanılmıştır. Dört farklı karanlık kişilik eğilimi için birbirinden bağımsız aracılık modelleri kurularak değişkenler arası doğrudan ve dolaylı etkiler ayrıntılı olarak değerlendirilmiştir.

BULGULAR

Araştırmada kullanılan ölçme araçlarından elde edilen puanla yapılan normallik sınamaları sonucunda, ölçeklerin geneline ait çarpıklık ve basıklık değerlerinin -1.5 ila +1.5 referans aralığında konumlandığı görülmüştür. Ortaya çıkan bu sonuç doğrultusunda toplam puanların normal dağılım koşullarını karşıladığı kabul edilerek parametrik testler tercih edilmiştir. Daha sonra ölçek toplam puanlarına ait betimsel istatistik bulguları ile Cronbach alfa iç tutarlılık katsayıları değerlendirilmiş ve Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Ölçek Puanlarının Betimsel İstatistiği ve Cronbach alfa İç Tutarlılık Güvenirlik Katsayıları

n = 459	Alfa	Min.	Maks.	Ort.	s	Çarpıklık	Basıklık
Benlik Saygısı Ölçeği	0,784	16.00	100.00	66.701	17.852	-.511± .114	-.500 ± .227
Makyavelyanizm Alt Ölçeği	0,864	10.00	49.00	23.906	7.656	.587 ± .114	.160 ± .227
Narsisizm Alt Ölçeği	0,880	10.00	50.00	31.257	7.694	-.352 ± .114	-.138 ± .227
Psikopati Alt Ölçeği	0,753	10.00	42.00	23.542	6.092	.180 ± .114	-.510 ± .227
Sadizm Alt Ölçeği	0,883	10.00	46.00	16.165	6.465	1.400 ± .114	1.825 ± .227

Duygusal Öz Farkındalık Ölçeği	0,882	30.00	122.00	79.376	15.034	-.059 ± .114	.212 ± .227
Yaş		18	65	31.280	12.146	-	-

Araştırmanın temel değişkenleri arasındaki ilişkilerin yönünü ve düzeyini belirlemek üzere Pearson korelasyon analizi gerçekleştirilmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, benlik saygısı ile makyavelyanizm arasında negatif yönde ve zayıf düzeyde anlamlı bir ilişki saptanmıştır; $r = -.202$; $p < .001$. Bu durum, makyavelyanizm eğilimleri yükseldikçe bireylerin benlik saygısının düştüğüne işaret etmektedir. Öte yandan, benlik saygısı ve narsisizm arasında pozitif yönde, düşük düzeyde anlamlı bir bağlantı bulunmuştur; $r = .260$; $p < .001$. Diğer bir ifadeyle narsisizm puanlarındaki artış benlik saygısındaki artışı beraberinde getirmektedir. Benlik Saygısı Ölçeği toplam puanı ile Psikopati alt ölçeği toplam puanı arasındaki ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olmadığı belirlenmiştir; $r = -.084$; $p > .05$. Benlik Saygısı Ölçeği toplam puanı ile Sadizm alt ölçeği toplam puanı arasında negatif yönde ve düşük düzeyde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur; $r = -.190$; $p < .001$. Dolayısıyla katılımcıların sadizm düzeyleri arttıkça öz değer algılarının düştüğü anlaşılmaktadır (Tablo 3).

Duygusal öz farkındalık değişkeninin diğer yapılarla olan ilişkileri incelendiğinde, benlik saygısı ile arasında pozitif yönde, düşük düzeyde anlamlı bir bağlantı olduğu kaydedilmiştir; $r = .313$; $p < .001$. Yani duygusal öz farkındalığı yüksek olan bireylerin benlik saygıları da artış göstermektedir. Karanlık Dörtlü boyutlarına bakıldığında, duygusal öz farkındalık ile Makyavelyanizm arasında negatif yönde zayıf düzeyde anlamlı bir ilişki bulunurken; $r = -.245$; $p < .001$, narsisizm ile pozitif yönde zayıf düzeyde anlamlı bir ilişki saptanmıştır; $r = .168$; $p < .001$. Ayrıca duygusal öz farkındalığın, psikopati ($r = -.179$; $p < .001$) ve (sadizm; $r = -.310$; $p < .001$) ile negatif yönde düşük düzeyde anlamlı ilişkiler barındırdığı belirlenmiştir. Bu sonuçlar, psikopati, sadizm ve makyavelyanizm özellikleri belirginleştikçe duygusal öz farkındalığın azaldığını, narsisizm arttıkça ise yükseldiğini göstermektedir (Tablo 3).

Tablo 3. Değişkenlerin Korelasyonu Tablosu

	Benlik Saygısı Ölçeği Toplam Puanı	**Makyavelyanizm Alt Ölçeği Toplam Puanı**	**Narsisizm Alt Ölçeği Toplam Puanı**	**Psikopati Alt Ölçeği Toplam Puanı**	**Sadizm Alt Ölçeği Toplam Puanı**	**Duygusal Öz Farkındalık Ölçeği Toplam Puanı**
Benlik Saygısı Ölçeği Toplam Puanı	-	-.202***	.260***	-.084	-.190***	.313***
Makyavelyanizm Alt Ölçeği Toplam Puanı		-	.399***	.526***	.655***	-.245***
Narsisizm Alt Ölçeği Toplam Puanı			-	.408***	.236***	.168***

Psikopati Alt Ölçeği Toplam Puanı	-	.522***	-.179***
Sadizm Alt Ölçeği Toplam Puanı		-	-.310***
Duygusal Öz Farkındalık Ölçeği Toplam Puanı			-

***p <.001

Makyavelyanizm ve benlik saygısı arasındaki ilişkide duygusal öz farkındalığın aracı rolünü incelemek amacıyla ilk önce Makyavelyanizmin benlik saygısı üzerindeki toplam etkisine bakılmıştır. Bunun için basit doğrusal regresyon analizi uygulanmıştır. Gerçekleştirilen analizler neticesinde, oluşturulan regresyon modelinin istatistiksel açıdan anlamlılık taşıdığı tespit edilmiştir; $F(1, 457) = 19.512$; $p < .001$. Regresyon katsayılarına bakıldığında, Makyavelyanizmin benlik saygısı üzerinde negatif yönlü ve istatistiksel açıdan anlamlı bir yordayıcı etkiye sahip olduğu saptanmıştır; $t= -4.417$; $p < .001$. B değeri Makyavelyanizm düzeyindeki artışın benlik saygısında anlamlı bir düşüşe işaret ettiğini göstermektedir (Tablo 4).

Tablo 4. Makyavelyanizmin Benlik Saygısı Üzerindeki Toplam Etkisi

	B	s.h.	Beta	t	p	GAAS	GAÜS	s.d.	R^2	F	p
Sabit	77.981	2.681	-	29.087	.000	72.712	83.250	1.457	.041	19.512	.000
Makyavelyanizm	-.472	.107	-.202	-4.417	.000	-.682	-.262				

Not 1: s. h.: Standart hata; s. d.: Serbestlik derecesi; GAAS: Güven aralığının alt sınırı, GAÜS: Güven aralığının üst sınırı

Makyavelyanizm ve benlik saygısı arasındaki ilişkide duygusal öz farkındalığın aracı rolünü incelemek amacıyla kurulan modelin ikinci aşamasında, Makyavelyanizmin duygusal öz farkındalık üzerindeki etkisine bakılmıştır. Bunun için basit doğrusal regresyon analizi uygulanmıştır. Uygulanan işlemlerin ardından, oluşturulan regresyon denkleminin istatistiksel açıdan anlamlı olduğu görülmüştür; $F(1, 457) = 29.146$; $p < .001$. Katsayılar incelendiğinde, Makyavelyanizmin duygusal öz farkındalığı negatif yönde ve istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yordadığı görülmektedir; ($t= -5.399$; $p < .001$). B değeri Makyavelyanizm düzeyindeki artışın duygusal öz farkındalıkta anlamlı bir düşüşe işaret ettiğini göstermektedir (Tablo 5).

Tablo 5. Makyavelyanizmin Duygusal Öz Farkındalık Üzerindeki Etkisi

	B	s.h.	Beta	t	p	GAAS	GAÜS	s.d.	R^2	F	p
Sabit	90.871	2.238	-	40.652	.000	86.478	95.264	1.457	.060	29.146	.000
Makyavelyanizm	-.481	.089	-.245	-5.399	.000	-.656	-.306				

Not 2: s. h.: Standart hata; s. d.: Serbestlik derecesi; GAAS: Güven aralığının alt sınırı, GAÜS: Güven aralığının üst sınırı

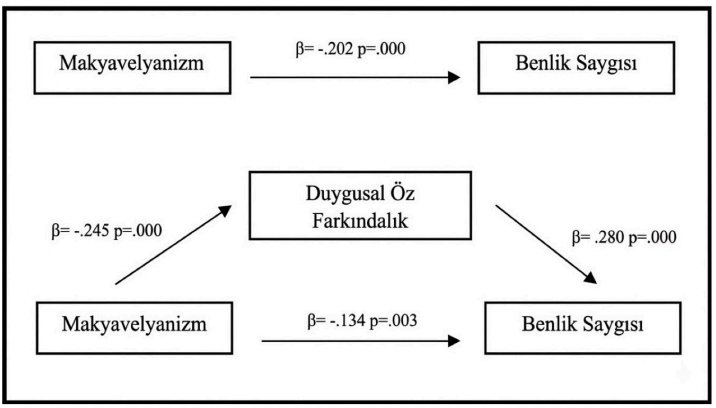
Kurulan modelin üçüncü aşamasında, Makyavelyanizm ve duygusal öz farkındalığın benlik saygısı üzerindeki etkisine bakılmıştır. Bunun için çoklu doğrusal regresyon analizi uygulanmıştır. Elde edilen veriler, çalışmada oluşturulan regresyon modelinin istatistiksel düzeyde anlamlı bir nitelik taşıdığını göstermektedir; $F(2,456) = 29.544$; $p < .001$. B katsayısı incelendiğinde, duygusal öz farkındalığın benlik saygısı üzerindeki doğrudan etkisinin pozitif yönlü ve istatistiksel açıdan anlamlı olduğunu göstermektedir; ($t = 6.164$; $p < .001$). Diğer yandan duygusal öz farkındalığın aracı değişken olarak modele dahil edilmesi B değerinden anlaşıldığı gibi Makyavelyanizmin benlik saygısı üzerindeki negatif yönlü anlamlı etkisinin devam ettiğini göstermektedir; ($t= -2.943$; $p < .01$). Makyavelyanizm'in doğrudan etkisine karşılık gelen R^2 değerine (.041) karşılık (Tablo 4) duygusal öz farkındalığın aracı değişken olarak modele dahil edilmesiyle elde edilen R^2 değeri (.115) (Tablo 6) arasındaki farklılık duygusal öz farkındalığın kısmi aracı rol üstlendiğine işaret etmektedir.

Tablo 6. Makyavelyanizm ve Duygusal Öz Farkındalığın Benlik Saygısı Üzerindeki Etkisi

	B	**s.h.**	**Beta**	**t**	**p**	**GAAS**	**GAÜS**	**s.d.**	**R^2**	**F**	**p**
Sabit	47.755	5.540		8.620	.000	36.867	58.642				
Makyavelyanizm	-.312	.106	-.134	-2.943	.003	-.520	-.104	2.456	.115	29.544	.000
Duygusal Öz Farkındalık	.333	.054	.280	6.164	.000	.227	.439				
Standardize dolaylı Etki	-.069	.017				-.105	-.037				

Not 3: s. h.: Standart hata; s. d.: Serbestlik derecesi; GAAS: Güven aralığının alt sınırı, GAÜS: Güven aralığının üst sınırı

Gerçekleştirilen regresyon analizleri sonucunda ulaşılan bulgular doğrultusunda, Makyavelyanizm ile benlik saygısı arasındaki ilişkide duygusal öz farkındalığın kısmi aracı rolü Şekil 1'de görselleştirilmiştir. Şekil incelendiğinde, Makyavelyanizmin duygusal öz farkındalık ve benlik saygısı üzerindeki negatif yönlü etkileri ile aracı değişken olan duygusal öz farkındalığın benlik saygısı üzerindeki pozitif yönlü etkisi model üzerinde bütüncül olarak görülmektedir (Şekil 1).

Şekil 1. Makyavelyanizmin Benlik Saygısını Etkilemesinde Duygusal Öz Farkındalığın

Aracı Rolü

Narsisizm ile benlik saygısı arasındaki ilişkide duygusal öz farkındalığın aracı rolünün incelenmesi için kurulan modelin ilk aşamasında, narsisizmin benlik saygısı üzerindeki toplam etkisi test edilmiştir. Kurgulanan bu yapının istatistiksel bakımdan geçerli ve anlamlı olduğu görülmektedir; $F(1, 457) = 33.186$; $p < .001$. Elde edilen bulgular doğrultusunda benlik saygısının, narsisizm ($t = 5.761$; $p < .001$) tarafından istatistiksel bakımdan geçerli bir biçimde açıklandığı saptanmıştır (Tablo 7).

Tablo 7. Narsisizmin Benlik Saygısı Üzerindeki Toplam Etkisi

	B	s.h.	Beta	t	p	GAAS	GAÜS	s.d.	R^2	F	p
Sabit	47.832	3.373	-	14.181	.000	41.204	54.461	1.457	.068	33.186	.000
Narsisizm	.604	.105	.260	5.761	.000	.398	.810				

Not 4: s. h.: Standart hata; s. d.: Serbestlik derecesi; GAAS: Güven aralığının alt sınırı, GAÜS: Güven aralığının üst sınırı

Kurulan modelin ikinci aşamasında, narsisizmin duygusal öz farkındalık üzerindeki etkisi test edilmiştir. Kurgulanan bu yapının istatistiksel bakımdan geçerli ve anlamlı olduğu görülmektedir; $F(1, 457) = 13.195$; $p < .001$. Analiz sonuçlarına göre duygusal öz farkındalığın, narsisizm ($t= 3.633$; $p < .001$) tarafından istatistiksel bakımdan geçerli bir biçimde açıklandığı saptanmıştır (Tablo 8).

Tablo 8. Narsisizmin Duygusal Öz Farkındalık Üzerindeki Etkisi

	B	s.h.	Beta	t	p	GAAS	GAÜS	s.d.	R^2	F	p
Sabit	69.146	2.900	-	23.840	.000	63.446	74.846	1.457	.028	13.195	.000
Narsisizm	.327	.090	.168	3.633	.000	.150	.504				

Not 5: s. h.: Standart hata; s. d.: Serbestlik derecesi; GAAS: Güven aralığının alt sınırı, GAÜS: Güven aralığının üst sınırı

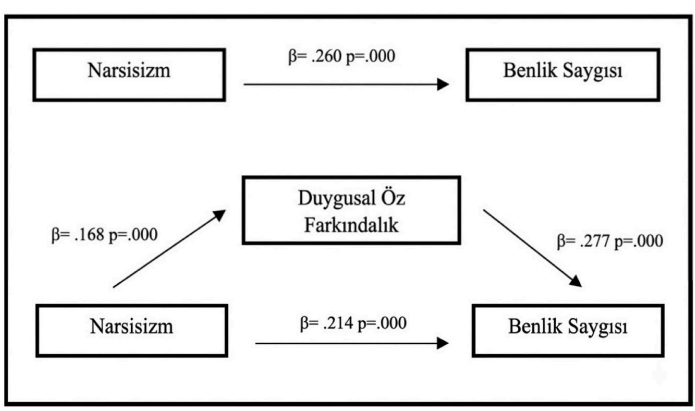
Narsisizm ve benlik saygısı arasındaki ilişkide duygusal öz farkındalığın aracı rolünün incelenmesi için kurulan model test edilmiştir. Kurgulanan bu yapının istatistiksel bakımdan geçerli ve anlamlı olduğu görülmektedir; $F(2, 456) = 37.832$; $p < .001$. Analiz sonuçlarına göre benlik saygısını, narsisizm ($t = 4.860$; $p < .001$) ve duygusal öz farkındalık ($t = 6.298$; $p < .001$) istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde yordamaktadır. Narsisizmin benlik saygısı üzerindeki doğrudan R^2 (.068) (Tablo 7) değerine karşılık, duygusal öz farkındalığın aracı değişken olarak modele dahil edilmesiyle elde edilen R^2 değeri (.142) (Tablo 9) arasındaki farklılık duygusal öz farkındalığın kısmi aracı rol üstlendiğine işaret etmektedir.

Tablo 9. Narsisizm ve Duygusal Öz Farkındalığın Benlik Saygısı Üzerindeki Etkisi

	B	s.h.	Beta	t	p	GAAS	GAÜS	s.d.	R^2	F	p
Sabit	25.083	4.851	-	5.170	.000	15.550	34.617				
Narsisizm	.496	.102	.214	4.860	.000	.295	.697	2.456	.142	37.832	.000
Duygusal Öz Farkındalık	.329	.052	.277	6.298	.000	.226	.432				
Standardize dolaylı Etki	.046	.016				.017	.079				

Not 6: s. h.: Standart hata; s. d.: Serbestlik derecesi; GAAS: Güven aralığının alt sınırı, GAÜS: Güven aralığının üst sınırı

Gerçekleştirilen regresyon analizleri sonucunda ulaşılan bulgular doğrultusunda, narsisizm ile benlik saygısı arasındaki ilişkide duygusal öz farkındalığın kısmi aracı rolü Şekil 2'de görselleştirilmiştir. Şekil incelendiğinde, narsisizmin duygusal öz farkındalık ve benlik saygısı üzerindeki pozitif yönlü etkileri ile aracı değişken olan duygusal öz farkındalığın benlik saygısı üzerindeki pozitif yönlü etkisi model üzerinde bütüncül olarak görülmektedir (Şekil 2).

Şekil 2. Narsisizmin Benlik Saygısını Etkilemesinde Duygusal Öz Farkındalığın Aracı Rolü

Psikopati ile benlik saygısı arasındaki ilişkide duygusal öz farkındalığın aracı rolünün incelenmesi için kurulan modelin ilk aşamasında, psikopatinin benlik saygısı üzerindeki toplam etkisi test edilmiştir. Kurgulanan bu yapının istatistiksel bakımdan geçerli ve anlamlı olmadığı görülmektedir; $F(1, 457) = 3.280$; $p > .05$. Analiz sonuçlarına göre psikopati, benlik saygısını istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde yordamamaktadır ($t = -1.811$; $p > .05$) (Tablo 10).

Tablo 10. Psikopatinin Benlik Saygısı Üzerindeki Toplam Etkisi

	B	s.h.	Beta	t	p	GAAS	GAÜS	s.d.	R^2	F	p
Sabit	72.525	3.321	-	21.836	.000	65.998	79.052	1.457	.007	3.280	.071
Psikopati	-.247	.137	-.084	-1.811	.071	-.516	.021				

Not 7: s. h.: Standart hata; s. d.: Serbestlik derecesi; GAAS: Güven aralığının alt sınırı, GAÜS: Güven aralığının üst sınırı

Kurulan modelin ikinci aşamasında, psikopatinin duygusal öz farkındalık üzerindeki etkisi test edilmiştir. Kurgulanan bu yapının istatistiksel bakımdan geçerli ve anlamlı olduğu görülmektedir; $F(1, 457) = 15.086$; $p < .001$. Gerçekleştirilen çözümlemeler neticesinde, duygusal öz farkındalığın psikopati tarafından istatistiksel bakımdan geçerli bir biçimde açıklandığı belirlenmiştir ($t= -3.884$; $p < .001$) (Tablo 11).

Tablo 11. Psikopatinin Duygusal Öz Farkındalık Üzerindeki Etkisi

	B	s.h.	Beta	t	p	GAAS	GAÜS	s.d.	R^2	F	p
Sabit	89.763	2.762	-	32.501	.000	84.335	95.191	1.457	.032	15.086	.000
Psikopati	-.441	.114	-.179	-3.884	.000	-.664	-.218				

Not 8: s. h.: Standart hata; s. d.: Serbestlik derecesi; GAAS: Güven aralığının alt sınırı, GAÜS: Güven aralığının üst sınırı

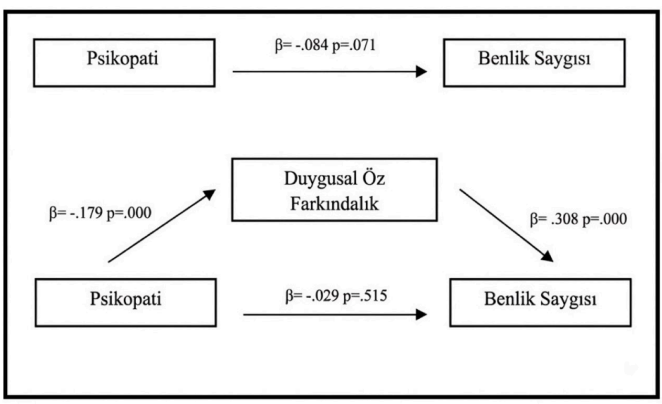
Psikopati ve benlik saygısı arasındaki ilişkide duygusal öz farkındalığın aracı rolünün incelenmesi için kurulan model test edilmiştir. Kurgulanan bu yapının istatistiksel bakımdan geçerli ve anlamlı olduğu görülmektedir; $F(2, 456) = 24.977$; $p < .001$. Elde edilen bulgular doğrultusunda, duygusal öz farkındalığın benlik saygısı üzerinde istatistiksel açıdan anlamlı bir yordayıcı etkiye sahip olduğu ($t = 6.808$; $p < .001$) tespit edilirken; psikopatinin benlik saygısı için istatistiksel bakımdan geçerli bir yordayıcı olmadığı saptanmıştır ($t = -0.651$; $p > .05$). Bu bağlamda psikopatinin benlik saygısı üzerindeki toplam etkisi, aracı değişken modele dahil edildiğinde dolaylı etki olarak gerçekleşmiştir. Bu doğrultuda duygusal öz farkındalığın psikopati ile benlik saygısı arasında tam aracı rol oynadığı anlaşılmaktadır (Tablo 12).

Tablo 12. Psikopati ve Duygusal Öz Farkındalığın Benlik Saygısı Üzerindeki Etkisi

	B	s.h.	Beta	t	p	GAAS	GAÜS	s.d.	R^2	F	p
Sabit	39.737	5.765	-	6.893	.000	28.408	51.065				
Psikopati	-.086	.132	-.029	-.651	.515	-.346	.174	2.456	.099	24.977	.000
Duygusal Öz Farkındalık	.365	.054	.308	6.808	.000	.260	.471				
Standardize dolaylı Etki	-.055	.017				-.088	-.023				

Not 9: s. h.: Standart hata; s. d.: Serbestlik derecesi; GAAS: Güven aralığının alt sınırı, GAÜS: Güven aralığının üst sınırı

Gerçekleştirilen regresyon analizleri sonucunda ulaşılan bulgular doğrultusunda, psikopati ile benlik saygısı arasındaki ilişkide duygusal öz farkındalığın aracı rolü Şekil 3'te görselleştirilmiştir. Şekil incelendiğinde, psikopatinin duygusal öz farkındalık üzerindeki negatif yönlü anlamlı etkisi ve aracı değişken olan duygusal öz farkındalığın benlik saygısı üzerindeki pozitif yönlü anlamlı etkisi görülürken; psikopatinin benlik saygısı üzerindeki doğrudan etkisinin istatistiksel olarak anlamlı olmadığı model üzerinde bütüncül olarak izlenmektedir (Şekil 3).

Şekil 3. Psikopatinin Benlik Saygısını Etkilemesinde Duygusal Öz Farkındalığın Aracı Rolü

Sadizm ile benlik saygısı arasındaki ilişkide duygusal öz farkındalığın aracı rolünün incelenmesi için kurulan modelin ilk aşamasında, sadizmin benlik saygısı üzerindeki toplam etkisi test edilmiştir. Kurgulanan bu yapının istatistiksel bakımdan geçerli ve anlamlı olduğu görülmektedir; $F(1, 457) = 17.062$; $p < .001$. Elde edilen bulgular ışığında, sadizmin benlik saygısı üzerinde istatistiksel açıdan manidar bir yordayıcı etkiye sahip olduğu saptanmıştır ($t = -4.131$; $p < .001$) (Tablo 13).

Tablo 13. Sadizmin Benlik Saygısı Üzerindeki Toplam Etkisi

	B	s.h.	Beta	t	p	GAAS	GAÜS	s.d.	R^2	F	p
Sabit	75.169	2.207	-	34.052	.000	70.831	79.507	1.457	.036	17.062	.000
Sadizm	-.524	.127	-.190	-4.131	.000	-.773	-.275				

Not 10: s. h.: Standart hata; s. d.: Serbestlik derecesi; GAAS: Güven aralığının alt sınırı, GAÜS: Güven aralığının üst sınırı

Kurulan modelin ikinci aşamasında, sadizmin duygusal öz farkındalık üzerindeki etkisi test edilmiştir. Kurgulanan bu yapının istatistiksel bakımdan geçerli ve anlamlı olduğu görülmektedir; $F(1, 457) = 48.594$; $p < .001$. Elde edilen bulgular doğrultusunda, sadizmin duygusal öz farkındalık üzerinde istatistiksel açıdan manidar bir yordayıcı etkiye sahip olduğu saptanmıştır ($t = -6.971$; $p < .001$) (Tablo 14).

Tablo 14. Sadizmin Duygusal Öz Farkındalık Üzerindeki Etkisi

	B	s.h.	Beta	t	p	GAAS	GAÜS	s.d.	R^2	F	p
Sabit	91.030	1.800	-	50.568	.000	87.492	94.568	1.457	.096	48.594	.000
Sadizm	-.721	.103	-.310	-6.971	.000	-.924	-.518				

Not 11: s. h.: Standart hata; s. d.: Serbestlik derecesi; GAAS: Güven aralığının alt sınırı, GAÜS: Güven aralığının üst sınırı

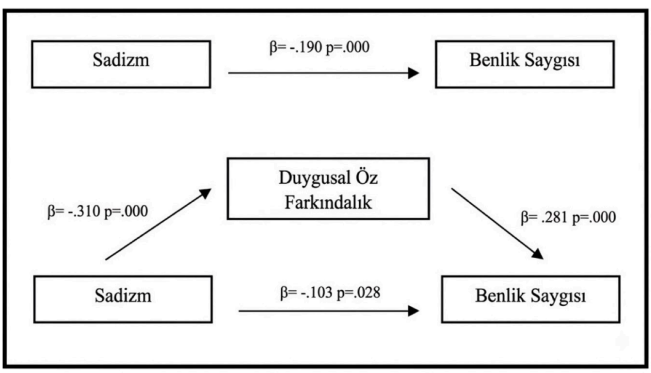
Sadizm ve benlik saygısı arasındaki ilişkide duygusal öz farkındalığın aracı rolünün incelenmesi için kurulan model test edilmiştir. Kurgulanan bu yapının istatistiksel bakımdan geçerli ve anlamlı olduğu görülmektedir; $F(2, 456) = 27.435$; $p < .001$. Gerçekleştirilen analizler neticesinde benlik saygısını, sadizm ($t = -2.204$; $p = .028$) ve duygusal öz farkındalık ($t = 6.040$; $p < .001$) istatistiksel düzeyde anlamlı bir biçimde açıkladığı görülmektedir. Sadizmin benlik saygısı üzerindeki doğrudan R^2 (.036) değerine karşılık (Tablo 13), duygusal öz farkındalığın aracı değişken olarak modele dahil edilmesiyle elde edilen R^2 değeri (.107) (Tablo 15) arasındaki farklılık duygusal öz farkındalığın kısmi aracı rol üstlendiğine işaret etmektedir.

Tablo 15. Sadizm ve Duygusal Öz Farkındalığın Benlik Saygısı Üzerindeki Etkisi

	B	s.h.	Beta	t	p	GAAS	GAÜS	s.d.	R^2	F	p
Sabit	44.786	5.461	-	8.201	.000	34.054	55.519	2.456	.107	27.435	.000
Sadizm	-.283	.128	-.103	-2.204	.028	-.536	-.031				
Duygusal Öz Farkındalık	.334	.055	.281	6.040	.000	.225	.442				
Standardize dolaylı Etki	-.087	.018				-.126	-.053				

Not 12: s. h.: Standart hata; s. d.: Serbestlik derecesi; GAAS: Güven aralığının alt sınırı, GAÜS: Güven aralığının üst sınırı

Gerçekleştirilen regresyon analizleri sonucunda ulaşılan bulgular doğrultusunda, sadizm ile benlik saygısı arasındaki ilişkide duygusal öz farkındalığın kısmi aracı rolü Şekil 4'te görselleştirilmiştir. Şekil incelendiğinde, sadizmin duygusal öz farkındalık ve benlik saygısı üzerindeki negatif yönlü etkileri ile aracı değişken olan duygusal öz farkındalığın benlik saygısı üzerindeki pozitif yönlü etkisi model üzerinde bütüncül olarak görülmektedir (Şekil 4).

Şekil 4. Sadizmin Benlik Saygısını Etkilemesinde Duygusal Öz Farkındalığın Aracı Rolü

TARTIŞMA

Karanlık Dörtlü (Narsisizm, Makyavelyanizm, Psikopati ve Sadizm) kişilik özellikleri, bireylerin manipülatif, duyarsız veya saldırgan eğilimlerini açıklamanın yanı sıra, kendi içsel süreçleriyle ve benlik saygılarıyla kurdukları ilişkinin doğasını anlamada da kritik bir çerçeve sunmaktadır (Paulhus ve ark., 2021). Bu özelliklerin bireyin kendi içsel süreçleriyle, özellikle de benlik saygısıyla olan ilişkisi, alan yazında sıklıkla tartışılan ancak bulguların boyutlara göre farklılık gösterdiği karmaşık bir alandır (Jonason ve ark., 2015). Alan yazında Karanlık Dörtlü'nün tekil bir yapıdan ziyade, farklı dinamiklere ve çıktılara sahip alt bileşenler olarak incelenmesi gerektiği vurgulanmaktadır (Book ve ark., 2015; Buckels ve ark., 2014). Duygusal öz farkındalık ise bireyin kendi duygusal durumlarını tanıma, anlama ve anlamlandırma kapasitesi olarak betimlenmektedir ve psikolojik iyi oluşun ana açıklayıcılarından biri olarak kabul edilmektedir (Morin, 2011). Bu sunulanlar doğrultusunda, bu çalışmada öncelikle karanlık dörtlü kişilik özelliklerinin benlik saygısı ile ilişkilendirilmesi, daha sonra bu ilişkide duygusal öz farkındalığın aracı rolünün incelenmesi amaçlanmıştır.

Çalışmada öncelikle karanlık dörtlünün alt boyutlarının (makyavelyanizm, narsisizm, psikopati ve sadizm) benlik saygısı ve duygusal öz farkındalık ile doğrudan ilişkileri incelenmiştir. Çalışma bulgularına göre makyavelyanizm

ve sadizm, hem benlik saygısını hem de duygusal öz farkındalığı negatif yönde yordamaktadır. Makyavelyanizmin soğukkanlı, manipülatif doğası ve sadizmin düşük öz düzenleme ile ilişkili yapısı (Bekiroğlu ve ark., 2025; Paulhus ve Williams, 2002) göz önüne alındığında, bu özelliklerin yüksek olduğu bireylerin kendi duygusal deneyimlerine de yabancılaştıkları ve bu içsel kopukluğun daha düşük bir benlik değerine işaret ettiği görülmektedir. Bu durum, başkalarını kendi çıkarları için kullanma eğiliminde olan ve acı vermekten haz duyan bireylerin, aslında kendi içsel duygusal süreçlerine yabancılaştıklarını ve temelde daha kırılgan bir benlik değerine sahip olduklarını gösteren mevcut alan yazınla örtüşmektedir (Plouffe ve ark., 2017). Diğer taraftan, narsisizm boyutunun hem benlik saygısını hem de duygusal öz farkındalığı pozitif yönde yordadığı elde edilmiştir. Narsisizmin karanlık dörtlünün diğer üyelerinden ayrılarak "büyüklenmeci" (grandiose) doğası gereği yüksek benlik saygısıyla ilişkili olması beklenen bir bulgudur ve literatürdeki diğer çalışmalarla benzer düzeyde gerçekleşmiştir (Zeigler-Hill ve Besser, 2013). Narsisistik bireylerin kendilerine yönelik yoğun odakları, kendi duygu durumlarına dair (muhtemelen benliği yüceltmeye hizmet eden) bir farkındalık geliştirmelerini de beraberinde getirmektedir. Narsisizmin Karanlık Dörtlü'nün diğer üyelerinden ayrılarak psikolojik iyi oluş, benlik saygısı ve duygusal süreçlerle pozitif ilişkiler gösterdiği yönündeki teorik argümanlar (Miller ve ark., 2017; Sedikides ve ark., 2004; Stenason, 2014) bu bulguyla desteklenmektedir. Narsisistik bireylerin kendilerine yönelik yoğun odakları, kendi duygu durumlarına dair (muhtemelen kendini yüceltmeye hizmet eden) bir farkındalık geliştirmelerini ve bu yolla benlik değerlerini yüksek tutmalarını sağlamaktadır. Psikopati boyutunda ise benlik saygısı üzerinde doğrudan anlamlı bir etki bulunamamış; bu durum psikopatinin benlik saygısı ile doğrudan ilişkisiz olabileceğine (Stenason, 2014) dair alan yazınla örtüşmüştür. Psikopatinin duygusal sığlık ve dürtüsellik ile karakterize yapısı göz önüne alındığında, benlik saygısı üzerindeki etkilerinin daha dolaylı yollarla gerçekleştiği düşünülmektedir. Çalışmanın temel amacı doğrultusunda test edilen aracılık modelleri, duygusal öz farkındalığın bu karmaşık ilişkiler ağında üstlendiği merkezi rolü ortaya koymuştur. Analiz sonuçları, makyavelyanizm, narsisizm ve sadizm ile benlik saygısı arasındaki ilişkilerde duygusal öz farkındalığın anlamlı bir dolaylı etki ürettiğini, bununla birlikte söz konusu değişkenlerin benlik saygısı üzerindeki toplam etkilerinin de korunduğunu ortaya koymaktadır. Başka bir ifadeyle, makyavelyanizm ve sadizm düzeylerindeki artış, bireyin kendi duygularını tanıma ve anlama kapasitesini (duygusal öz farkındalığını) düşürmekte azalan bu duygusal içgörü ise benlik saygısındaki azalmayı beraberinde getirmektedir (Garofalo ve ark., 2018; Velotti ve ark., 2017). Narsisizm modelinde ise bu mekanizma pozitif yönde çalışarak büyüklenmeci kendilik algısının öz farkındalığı artırması üzerinden benlik saygısını beslediği görülmektedir (Sokic, 2022). Çalışmanın en dikkat çekici bulgularından biri

psikopati modelinde ortaya çıkmıştır. Psikopatinin benlik saygısı üzerinde doğrudan bir etkisi bulunmazken, duygusal öz farkındalığı düşürerek benlik saygısını zedelediği, yani bu ilişkide anlamlı bir dolaylı etkinin (tam aracılık) var olduğu tespit edilmiştir. Psikopatinin duygusal sığlık ve empati yoksunluğu ile karakterize yapısı (Cleckley, 1941) dikkate alındığında, bu kişilerin benlik saygılarındaki dalgalanmaların doğrudan değil, ancak duygusal becerilerindeki eksiklikler üzerinden gerçekleştiği anlaşılmaktadır. Bu bulgu, Karanlık Dörtlü'nün benlik saygısıyla ilişkisinde sadece doğrudan etkilere odaklanmanın yetersiz kalacağını, duygusal mekanizmaların (öz farkındalık gibi) dolaylı etkilerinin incelenmesi gerektiğine yönelik önerilere kanıt oluşturmaktadır (Sleep ve ark., 2021; Tatar ve ark., 2024).

Klinik psikoloji pratiğinde ve psikoterapötik vaka formülasyonlarında, karanlık kişilik özellikleri sergileyen danışanların benlik saygısı ve duygu düzenleme sorunları (Mertens ve ark., 2022) ele alınırken bu bulgular kritik bir önem taşımaktadır. Karanlık özellikler değişime oldukça dirençli ve kalıplaşmış yapılar olsa da, duygusal öz farkındalığın bu özellikler ile benlik saygısı arasında bir köprü işlevi görmesi, klinisyenlere önemli bir terapötik müdahale alanı sağlamaktadır. Örneğin, terapi sürecinde doğrudan manipülatif veya sadistik davranışları hedef almak yerine, danışanın kendi duygusal deneyimlerini tanımasını ve anlamlandırmasını (duygusal öz farkındalığını) sağlayacak müdahaleler geliştirmek, bireyin kırılgan kendilik algısını (Kernis, 2003) onarmada ve yıkıcı özelliklerin olumsuz çıktılarını azaltmada daha işlevsel bir yol haritası sunabilmektedir.

Bu çalışma sonucunda, karanlık dörtlü kişilik özellikleri ile benlik saygısı arasındaki ilişkinin duygusal öz farkındalık üzerinden dolaylı olarak şekillendiği gözlenmiş olup, literatürdeki dolaylı etkilere kanıt oluşturulmuştur. Ancak, bu çalışma bulgularından yola çıkarken bazı sınırlılıkların da göz önünde bulundurulması gerekmektedir. En nihayetinde bu çalışma korelasyonel bir tasarıma sahiptir ve değişkenler arasındaki ilişkilerin yönü teorik çerçeveye dayandırılsa da kesin bir nedensellik belirtmemektedir. Örneğin narsisizmin artırdığı duygusal öz farkındalığın ne kadar "gerçekçi" ne kadar "savunmacı" olduğu nicel ölçümlerle tam olarak anlaşılamamaktadır. Sonuç olarak, Karanlık Dörtlü yapılarının farklı dinamiklerini daha güvenilir ve geçerli bir şekilde ortaya koymak için, alan yazındaki metodolojik eleştiriler doğrultusunda ileri istatistiksel tekniklere, boylamsal (longitudinal) tasarımlara ve duygusal süreçlerin nitel ya da deneysel olarak da desteklendiği çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır (Muris ve ark., 2017). Bu çalışmada örneklemi genel yetişkin popülasyonu oluşturmaktadır. Benzer modellerin klinik örneklemlerle (örneğin kişilik bozukluğu tanısı almış bireylerle) veya farklı risk gruplarıyla (örneğin suça sürüklenen çocuklar ya da adli vakalarla) tekrarlanması, bu karanlık özelliklerin patolojik düzeydeki

yansımalarını ve duygusal öz farkındalığın koruyucu rolünün sınırlarını görmek adına oldukça faydalı olacaktır. Ayrıca, verilerin tamamen öz-bildirim (self-report) ölçeklerine dayalı olması sosyal istenirlik yanlılığı riskini beraberinde getirebileceğinden, gelecek araştırmalarda akran değerlendirmeleri, klinik görüşmeler veya deneysel davranışsal ölçümler gibi çoklu yöntem (multi-method) yaklaşımlarının kullanılmasından yarar görülmektedir. Son olarak, bu modelde ele alınan duygusal öz farkındalığın yanı sıra, duygu düzenleme güçlüğü, psikolojik esneklik, erken dönem uyumsuz şemalar veya mentalizasyon kapasitesi gibi diğer psikolojik süreçlerin de aracı veya düzenleyici rollerinin modele dahil edilmesi, Karanlık Dörtlü ile benlik saygısı arasındaki mekanizmaların daha derinlemesine anlaşılmasına zemin hazırlayacaktır.

Etik komite onayı: Araştırmanın veri toplama sürecine başlanmadan önce, Haliç Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu tarafından 25.02.2026 tarihli toplantıda onaylanmış olan etik kurul onayı alınmıştır.

Yazar Katkısı:
Şimal Karaman: Literatür tarama, veri toplama, makale yazımı
Behmen Çelikbaş: Araştırma tasarımı, veri analizi, danışmanlık

KAYNAKLAR

Aytaç, M. B. (2022), Karanlık Dörtlü (The Short Dark Tetrad-Sd4) Ölçeği'nin Türkçeye Uyarlanması ve Karanlık Dörtlünün Pazarlama Araştırmalarındaki Yerinin Tartışılması, *İşletme Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 129-149. https://doi.org/10.33416/baybem.1041678

Barrett, L. F., Gross, J. J., Chrıstensen, T. C., Ve Benvenuto, M. (2001), Knowing what you're feeling and knowing what to do about it: Mapping the relation between emotion differentiation and emotion regulation, *Cognition and Emotion*, 15(6), 713–724. https://doi.org/10.1080/02699930143000239

Baumeıster, R. F., Smart, L., Ve Boden, J. M. (1996), Relation of threatened egotism to violence and aggression: The dark side of high self-esteem, *Psychological Review*, 103(1), 5–33. https://doi.org/10.1037/0033-295X.103.1.5

Bekiroğlu, B., Tatar, A., Ve Saltukoglu, G. (2025), Karanlık Dörtlü (K4) Ölçeği'nin Geliştirilmesi ve Temel Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi, *Aydın Sağlık Dergisi*, 11(3), 193-218.

Belwal, R., Ve Khanam, A. (2023), Relationship of the Dark Triad with Psychological Well-being and Resilience, *Indian Journal of Positive Psychology*, 14(2), 112-118.

Berg, J. M., Smith, S. F., Watts, A. L., Ammıratı, R., Green, S. E., Ve Lılıenfeld,

S. O. (2013), Misconceptions regarding psychopathic personality: Implications for clinical practice and research, *Neuropsychiatry*, 3(1), 63-74. https://doi.org/10.2217/nep.12.79

Blötner, C., Ve Beısemann, M. (2022), The Dark Triad is dead, long live the Dark Triad: An item-response theoretical examination of the Short Dark Tetrad, *Personality and Individual Differences*, 199, 111858. https://doi.org/10.1016/j.paid.2022.111858

Blötner, C., Zıegler, M., Wehner, C., Back, M. D., Ve Grosz, M. P. (2022), The nomological network of the Short Dark Tetrad scale (SD4), *European Journal of Psychological Assessment*, 38(3), 187-197. https://doi.org/10.1027/1015-5759/a000714

Bonfá-Araujo, B., Lıma-Costa, A. R., Hauck-Fılho, N., Ve Jonason, P. K. (2022), Considering sadism in the shadow of the Dark Triad traits: A meta-analytic review of the Dark Tetrad, *Personality and Individual Differences*, 197, 111767. https://doi.org/10.1016/j.paid.2022.111767

Book, A., Vısser, B. A., Ve Volk, A. A. (2015), Unpacking "evil": Claiming the core of the Dark Tetrad, *Personality and Individual Differences*, 73, 29–38. https://doi.org/10.1016/j.paid.2014.09.016

Brackett, M. A., Rıvers, S. E., Ve Salovey, P. (2011), Emotional intelligence: Implications for personal, social, academic, and workplace success, *Social and Personality Psychology Compass*, 5(1), 88–103. https://doi.org/10.1111/j.1751-9004.2010.00334.x

Buckels, E. E., Trapnell, P. D., Ve Paulhus, D. L. (2014), Trolls just want to have fun, *Personality and Individual Differences*, 67, 97–102. https://doi.org/10.1016/j.paid.2014.01.016

Chrıstıe, R., Ve Geıs, F. (1970), *Studies in Machiavellianism*, New York: Academic Press.

Cıarrochı, J., Deane, F. P., Ve Anderson, S. (2001), Emotional intelligence moderates the relationship between stress and mental health, *Personality and Individual Differences*, 32(2), 197–209. https://doi.org/10.1016/S0191-8869(01)00012-5

Cleckley, H. (1941), *The mask of sanity*, St. Louis, MO: Mosby.

Coopersmıth, S., Sakaı, D., Beardslee, B., Ve Coopersmıth, A. (1976), Figure drawing as an expression of self-esteem, *Journal of Personality Assessment*, 40(4), 370-375. https://doi.org/10.1207/s15327752jpa4004_5

Çelikbaş, B., Özdemir, H., Ve Tatar, A. (2019), Genç yetişkinlerde benlik saygısının yordanmasında beş faktör kişilik modeli'nin rolünün incelenmesi, *Journal of Human and Social Sciences*, 2(2), 281-296.

Erıckson, J. M., Ve Sagarın, B. J. (2021), The prosocial sadist? A comparison of BDSM sadism and everyday sadism, *Personality and Individual Differences*, 176, 110723. https://doi.org/10.1016/j.paid.2021.110723

Erzi, S. (2020), Zararına Sevinme (Schadenfreude) ve yardım davranışlarının Karanlık Üçlü; benlik saygısı, empati ve bakış açısı alma bakımından incelenmesi, *Kalem Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi*, 10(1), 215-236. https://doi.org/10.23863/kalem.2020.169

Garofalo, C., Neumann, C. S., Ve Velottı, P. (2018), Difficulties in emotion regulation and psychopathic traits: A meta-analysis, *Clinical Psychology Review*, 59, 79–95. https://doi.org/10.1016/j.cpr.2017.11.003

Goleman, D. (1995), *Emotional intelligence: Why it can matter more than IQ*, Bantam Books.

Jonason, P. K., Ve Krause, L. (2013), The emotional deficits associated with the Dark Triad traits, *Personality and Individual Differences*, 55(5), 532–537. https://doi.org/10.1016/j.paid.2013.04.027

Jonason, P. K., Duineveld, J. J., Ve Middleton, J. P. (2015), Pathology, pseudopathology, and the Dark Triad of personality, *Personality and Individual Differences*, 78, 43–47. https://doi.org/10.1016/j.paid.2015.01.028

Kernis, M. H. (2003), Toward a conceptualization of optimal self-esteem, *Psychological Inquiry*, 14(1), 1-26. https://doi.org/10.1207/S15327965PLI1401_01

Kernis, M. H., Ve Goldman, B. M. (2013), Assessing stability of self-esteem and contingent self-esteem. M. Kernis içinde, *Self-esteem issues and answers* (s. 77-85), Psychology Press. https://doi.org/10.4324/9780203092742

Lane, R. D., Ve Schwartz, G. E. (1987), Levels of emotional awareness: A cognitive-developmental theory and its application to psychopathology, *The American Journal of Psychiatry*, 144(2), 133-143. https://doi.org/10.1176/ajp.144.2.133

Mayer, J. D., Ve Salovey, P. (1997), What is emotional intelligence? P. Salovey ve D. Sluyter içinde, *Emotional development and emotional intelligence: Educational implications* (s. 3–31), Basic Books.

Mededovic, J., Ve Petrovic, B. (2015), The Dark Tetrad: Structural properties and location in the personality space, *Journal of Individual Differences*, 36(4), 228-236. https://doi.org/10.1027/1614-0001/a000179

Mertens, E. C., Dekovic, M., Van Londen, M., Ve Reitz, E. (2022), Parallel changes in positive youth development and self-awareness: The role of emotional self-regulation, self-esteem, and self-reflection, *Prevention Science*, 23(4), 502-512. https://doi.org/10.1007/s11121-021-01320-3

Miller, J. D., Lynam, D. R., Hyatt, C. S., Ve Campbell, W. K. (2017), Controversies in narcissism, *Annual Review of Clinical Psychology*, 13, 291–315. https://doi.org/10.1146/annurev-clinpsy-032816-045244

Morin, A. (2011), Self-awareness Part 1: Definition, measures, effects, functions, and antecedents, *Social and Personality Psychology Compass*, 5(10), 807–823. https://doi.org/10.1111/j.1751-9004.2011.00387.x

Moshagen, M., Hilbig, B. E., Ve Zettler, I. (2018), The Dark Core of Personality, *Psychological Review*, 125(5), 656–688. https://doi.org/10.1037/rev0000111

Muris, P., Merckelbach, H., Otgaar, H., Ve Meijer, E. (2017), The malevolent side of human nature: A meta-analysis and critical review of the literature on the Dark Triad (Narcissism, Machiavellianism, and Psychopathy), *Perspectives on Psychological Science*, 12(2), 183–204. https://doi.org/10.1177/1745691616666070

Özoğul, O. (1988), *Coopersmith Benlik Saygısı Envanteri'nin geçerlik ve güvenirlik çalışması* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Hacettepe Üniversitesi.

Paulhus, D. L., Buckels, E. E., Trapnell, P. D., Ve Jones, D. N. (2021), Screening for dark personalities: The Short Dark Tetrad (SD4), *European Journal of Psychological Assessment*, 37(3), 208-222. https://doi.org/10.1027/1015-5759/a000602

Paulhus, D. L., Gupta, R., Ve Jones, D. N. (2021), Dark or disturbed?: Predicting aggression from the Dark Tetrad and schizotypy, *Aggressive Behavior*, 47(6), 635-645. https://doi.org/10.1002/ab.21990

Paulhus, D. L., Ve Williams, K. M. (2002), The Dark Triad of personality: Narcissism, Machiavellianism, and psychopathy, *Journal of Research in Personality*, 36(6), 556–563. https://doi.org/10.1016/S0092-6566(02)00505-6

Peña-Sarrionandía, A., Mikolajczak, M., Ve Gross, J. J. (2015), Integrating

emotion regulation and emotional intelligence traditions: A meta-analysis, *Frontiers in Psychology*, 6, Article 160. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2015.00160

Plouffe, R. A., Saklofske, D. H., Ve Smith, M. M. (2017), The Assessment of Sadistic Personality: Preliminary psychometric evidence for a new measure, *Personality and Individual Differences*, 104, 166–171. https://doi.org/10.1016/j.paid.2016.07.043

Rosenberg, M. (1965), *Society and the adolescent self-image* (Cilt 11), Princeton, NJ: Princeton University Press. https://doi.org/10.1515/9781400876136

Sedikides, C., Rudich, E. A., Gregg, A. P., Kumashiro, M., Ve Rusbult, C. (2004), Are normal narcissists psychologically healthy? Self-esteem matters, *Journal of Personality and Social Psychology*, 87(3), 400–416. https://doi.org/10.1037/0022-3514.87.3.400

Skobkareva, A. (2020), *Aggression in dark personalities: The role of self-esteem* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), University of Windsor, Canada.

Sleep, C. E., Lynam, D. R., Widiger, T. A., Crowe, M. L., Ve Miller, J. D. (2021), An examination of the relations among the Dark Tetrad constructs, *Personality Disorders: Theory, Research, and Treatment*, 12(4), 403–413. https://doi.org/10.1037/per0000452

Sokic, K. (2022), Effect of the dark tetrad on emotional intelligence, *Primenjena Psihologija*, 15(1), 29-50. https://doi.org/10.19090/pp.2022.1.29-50

Stenason, L. (2014), Implicit and explicit self-esteem in relation to the Dark Triad, *Western Undergraduate Psychology Journal*, 2(1), Article 4.

Tatar, A., Çelikbaş, A. T. H. Ö. B., Ve Özmen, H. E. (2024), Duygusal Öz Farkındalık Ölçeği'nin geliştirilmesi ve klinik olmayan örneklemde duygusal öz farkındalığın kaygı ve depresyondaki rolünün incelenmesi, *Social Mentality and Researcher Thinkers Journal (Smart Journal)*, 4(13), 793-806. https://doi.org/10.31576/smryj.125

Tatar, A., Bekiroğlu, B., Çelikbaş, B., Özdemir, H., Yağizer, R., Battal, F., Kurt, G. D., Ören, Z., Ve Astar, M. (2, Duygusal Öz Farkındalık Ölçeği'nin Türkçe'ye çevrilmesi ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi, *Journal of Social And Humanities Sciences Research*, 4(6), 1484-1493. https://doi.org/10.26450/jshsr.231

Velotti, P., Garofalo, C., Bottazzi, F., Ve Caretti, V. (2017), Faces of shame:

Implications for self-esteem, emotion regulation, aggression, and well-being, *The Journal of Psychology*, 151(2), 171–184. https://doi.org/10.1080/00223980.2016.1248809

Visser, B. A., Ve Campbell, S. (2018), Measuring the dark side of personality. V. Zeigler-Hill ve T. K. Shackelford içinde, *The SAGE handbook of personality and individual differences* (s. 573-591), SAGE Publications. https://doi.org/10.4135/9781526451248.n25

Zeigler-Hill, V., Ve Besser, A. (2013), A glimpse behind the mask: Facets of narcissism and feelings of self-worth, *Journal of Personality Assessment*, 95(3), 249–260. https://doi.org/10.1080/00223891.2012.717150

Zeigler-Hill, V., Ve Marcus, D. K. (Ed.). (2016), Introduction: A bright future for dark personality features? V. Zeigler-Hill ve D. K. Marcus içinde, *The dark side of personality: Science and practice in social, personality, and clinical psychology* (s. 3-22), American Psychological Association. https://doi.org/10.1037/14854-001